

A másik-kérdés a perköltségbiztosíték kérdése a külföldiek pereiben.

A megoldás mindkét problémánál önmagától adódik és a jelenlegi szabályok megváltoztatásában, vagyis az ügyvéd illetékezességének és a kölcsönös perköltség biztosítéknak megszüntetésében áll.

A megoldásnak nincsenek sem elméleti, sem gyakorlati nehézségei; az postulálandó és keresztülviendő.

PÉNZÜGYI JOGALKOTÁS.

Az adómérséklési törvényjavaslat. A törvényjavaslat, amely az egyenes adók és az adókezelés széles körét, továbbá az illetékek egy részét öleli fel, egyes kisebb jelentőségű kivételektől eltekintve adómérséklést, de egyuttal az adókvetés módjában bizonyos szigorításokat tartalmaz.

A földadó terhe a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után 0.30 pengőben állapították meg, ami az eddigi állapottal szemben 11.5% mérséklést jelent, viszont a leszállítás után a földadó terhe a békebeli állapottal szemben 5.5%-kal marad magasabb.

A házadó kulcsa Budapesten 24%-ról 20%-ra, a törvényhatósági joggal felruházott, valamint a rendezett tanácsú városokban és a fürdőhelyeken 18%-ra szállítatik le, egyebütt a kulcs továbbra is 15% marad. A törvényjavaslat indokolása szerint a házadó kulcsának egységesen 15%-ra való leszállítása van a jövő programjába felvéve.

Az 1922. évi XXII. t.-cikkkel megszüntetett ideiglenes házadómentesség újból visszaállítatik, és pedig az 1928. év végéig befejezett épületekre 25 évben, az 1929. évben befejezett épületekre 20 évben, az 1930. évtől kezdődőleg pedig 15 évben. Az u. n. tatarozási adókedvezmény az 1927. év végéig meghosszabbítatik.

Az 1927. vagy 1928. év folyamán befejezett épületek tulajdonosai javára az 1926. évet megelőző idő tekintetében adóamnesztia biztosíttatik.

Az alkalmazottai kereseti adó alól mentes létminimum 480 aranykoronáról 720 pengőre emeltetik fel. Az adó kulcsa változatlanul 0.25%-tól 7.5%-ig terjed, ami az adómentes minimum felemelése folytán az alacsonyabb kategóriákban adómérséklést jelent.

A társulati adót illetőleg a törvényjavaslatban csak súlyosbító intézkedések vannak. A társulatok által az alkalmazottak helyett fizetett jövedelemadó, vagy adó és a tantiéme-adó a mérlegszerű nyereséghez hozzáadandó. Az ezen intézkedéshez fűzött elméleti miniszteri indokolás a szociális szempontokat is sérti.

A törvényjavaslat megszükiteni kívánja a mérlegrendeletnek azt az intézkedését, hogy a látszólagos nyereségek adó alá nem vonhatók. A javaslat szerint látszólagos nyereség címén az adóalap nem csökkenthető kisebb összegre, mint amekkora a részvényeseknek kifizetett osztalék volt. Ez az intézkedés jog-

fosztást, jelent és alkalmás arra, hogy a tételes törvényekbe és kormánynyilatkozatokba vetett hitet megrendítse. Emellett nem is indokolt, mert az adó alapjául mindig a tényleges jövedelemnek kell szolgálnia.

A jövedelemadó létfőmimuma 800 aranykoronáról (928 pengő) 1000 pengőre emeltetik fel. A magánalkalmazottak adómentes létfőmimumának 2400 koronás (2784 pengős) határa 3600 pengőben állapítatik meg.

A jövedelemadó kulcsában változás nincs, az továbbra is 1%-tól 40%-ig terjed, csak a pengőre való átszámítás folytán előálló kikerekítés eredménye az, hogy a legmagasabb kulcs 1,160.000 pengő helyett 1,200.000 pengőnél nyer alkalmazást.

A vagyonadóban sem történik változás, a pengőre való átszámítással kapcsolatosan az 1%-os legmagasabb kulcs 18,560.000 pengő helyett 20 millió pengőnél érvényesül.

Az eddigi jogállapot szerint a jövedelemadóra és vagyonadóra vonatkozó szabályoknak adómegrővidítési szándékkal való áthágása jövedéki kihágásnak minősült. A törvényjavaslat 16. szakasza az üzleti (gazdasági) könyveknek adómegrővidítésre irányuló szándékkal nem a valóságnak megfelelően való vezetését adócsalásnak minősíti. A pénzügyi közigazgatás teljes átszervezése és az adókievetésnek normális időkben több esztendői gyakorlat útján való megállapodottsága előtt egy ilyen drákói intézkedés nem mondható indokoltnak.

A kereseti-, jövedelem- és vagyonadó megrőgzítése. A pénzügyminiszter által a második nemzetgyűlés elé, annak feloszlata előtt beterjesztett, tárgyalás alá nem került és az új országgyűlés elé terjesztendő adómérséklési törvényjavaslat a kereseti-, jövedelem- és vagyonadó kivetése tekintetében bizonyos mértékű rendszerváltozást statuál. Megadja ugyanis a feleltalmazást arra, hogy az adóztatás a kereseti- és jövedelemadó területén 6000 pengő adóalapig, a vagyonadó területén pedig 150.000 pengő adóalapig ne új kivetés, hanem egyszerűen az előző évi kivetés újból való előírása útján történjék. Noha e törvényjavaslat eleddig törvénynyé nem válhatott, a pénzügyminiszter, feltételezve a törvényhozás utólagos jóváhagyását, a kereseti-, jövedelem- és vagyonadó rögzítésére vonatkozó rendelkezéseket még a múlt év dec. 8-án közzétett rendeletével külön életbeléptette.

A pénzügyminiszteri rendelet a rögzítési lehetőség felső határának megállapításánál nem merítette ki a törvényjavaslat által tervelt kereteket. A rendelet értelmében a felsőhatár a kereseti- és jövedelemadónál 5000 ar. kor., a vagyonadó területén 125.000 ar. kor. Egyebekben a rendeleti intézkedések a törvényjavaslatban tartalmazott szabályozáshoz simulnak. Kiemelendő e rendelkezések közül a rendelet 3. §-a, mely azon eseteket enumerálja, amelyekben az 1927. évben a kereseti adó területén új kivetésnek kell eszközözlőtetnie (a párhuzamos rendelkezéseket a jövedelemadó tekintetében a R. 4. §-a tartalmazza).

A felsőgolt esetek: ha az 1926. évi kereseti adó 1927 február végéig jogerőssé nem válik, ha az 1926. évi kereseti adóalap 5000 aranykoronát meghalad, ha az előző évi kivetés hatályban tartása ellen az adózó ugynevezett felmondás alakjában protéstát, ha az adóhatóság adatai szerint az aktuális adóalap az előző évit több mint 10%-kal meghaladja, ha az adózónak új foglalkozása van, vagy egyáltalában új adóalany, ha az adóztatás helye változott.

A jövedelemadó rögzítése tekintetében a rendelkezések nagy-